

Մանգրումի Էֆեսոս

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

1867 ՄԱՐՏ 24 ՃԻՄԱ

ՆԻՄԵՐՈ 308

Մանգրումի Էֆեսոս հաստատ 6 եանի սենեակ 300
իւնիստ վերինը, սենեակ գլխավոր, բոսթո փարաջ տախի
իւնիստ օլարագ, 200 զէ" օլուպ, ալթը յալթը 100 զէ" օլա-
տագ, վեհիւսիտի տախի 50 ար փարայա տախիւնագ տըր:

Իւնիստ զէհեր տախիւն իւնի, փի-
րինճի տէֆատա 3, իքիճի տէֆատա 2,
վե իւնիւնճիւ վե տախի տէֆատա 4
էր գուրուշ ալթնաւագ տըր:

Մէքթուպ վե տախի, Պէյ-սղոււնա տախի 6 լոտ
467 իւնիստ իւնիստ ԼԵՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏ Թաղա-
նէօնտէ, Կարապետ 8. Փանստանէ կէօնտէրիւնէ քոր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

(Ստան-Հալ-Բա-Ֆէրատ)

Փարիս 4 ապրիլ, ախչամըն սաաթ 8
վե 45 տագըգաւընտա:

Ապրիլ 4 բիւնաւը:

ԷՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԵ

Փարիս:

Լոնդոն:

Ալըլար	29-50	Ալըլար	28-5
Գարանտը	29-60	Գարանտը	28-5

Օսմանլը Ինիստը 1865 ին:

Ալըլար	235-
Գարանտը	235-

Փարիս 0/0 3 ֆայլէլէ:

Ալըլար	68-521-2
Գարանտը	68-521-2

Փարիս 4 ապրիլ, ախչամըն սաաթ 8 իւնտէ:
Ինիստագ գապինէթօստնուն իսթիֆատը
գապուլ օլունմուշ տուր:

Փարիս 4 ապրիլ, ախչամըն սաաթ 8 վե
45 տագըգաւընտա:

Եարըն Ֆիլէմէնկ գամարաւընտա Լիւքսէմ-
պուրկ մատտէսինէ տախի սիււալէր օլաճագ
տըր:

Բուսիա Իմբէրաթօրու հաղրէթլէրինին կէ-
լէճէ անըն գարֆընտա, վարչապիտեա կի-
տէճէ քլէրի գապիլէն սէօյլէնմէքտէտիր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵ

Բիրէ 26 մարտ:

«Պու հաֆթա պուրանըն կիրիտիլի գո-
միթէսի թարաֆընտան նէշը ու իւն օ-
լունան րաթօրթօտա է հէմիլիէթ վէրի
լէճէ պիր շէյ օլմանըպ, Կալընըգ անըն
41 վե 42 սինտէ Արօգօրօնտա վուգու
պուլան իքի ուֆագ միւտարէպլէրի ի-
շար իթմիշ տիր քի պուլարտան տօլանը
պիր Լիվա, Ֆրաէստէն Արիլիտեա գա-
տար կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլմուշ
տուր: Ճէգիլէրին Ղարպ թարաֆը նա-

հիւսէլէրինտէ, Ա ի բաշա հաղրէթլէրի
Գիսամօ գարիլէլէրինէ տօղու իլէրլէտիք-
լէրինտէ, անըն 14 իւնտէ, Անա Գիրի-
եանի Կաղընլարընտա, Գիրիարիս վե հա-
ճի Միլիալինին պէօլի քլէրինէ րաստ կէլ-
միշ, վե օլ կիւն տգլամա գատար օղրաշ-
մըլար իսէտէ, բօսթանըն գալգուրը սա-
աթագատար շու միւտարէպլէրին նէթի-
ճէսի նէտէ գարար վէրտիլի անըլալմա-
մըշ օլուպ, Ֆալգաթ, Կալընըգ Օսմանլը-
լար թարաֆընտան Հանեանա 40 նէթէր
մէճրուհ կէօնտէրիլի իշիտիլի իլիշ:

«Ալըն 14ինտէ Զիմարագաթի Օմա-
լօսու թէրք պիրլէ սըգը Անա-Գիրեանի
իւգէրինէ Երիւմէքտէ իտի: Կիրիտիլի
մուվագգաթ իտարէ թարաֆընտան,
վէքիլէրին ինթիլիտա օլունուպ իսթան-
պուլ կէօնտէրիլի մէսինէ գարըն Գոնսօլս-
լարա թէքրարէն րօթէսթօ կէօնտէրիլ-
միշ վե պու տէֆա մէգքիւր վարագալար-
տա, Բէթիմօ, Ամարի, Անի-Վասիլի, Ա-
րօգօրօն, Սիտօնի վե Սիֆագեա նահի-
եէլէրի է հալիսի թարաֆընտան խայիճէ
իմգալար տախիլ պուլունմուշ տուր: Գա-
վիլէն սէօյլէնտիլիլի նէգարէն, Արգատի
նամ րուճ վաթօրունու քէնտի գարաղօլ
կէմիլէրին, գանդիսի թու թապիլի իսէ
Տէվէթի ալիյէ 10.000 իրա իհտա իտէ:
Ճէկինի վտտ իլիէմիշ տիր:

«Հէրնէ հալ իսէ, Օսմանլը պէլլէրլէ-
րինին ճահտ ու իգտաւըն Ֆէվգէլաւտէլէ-
րի չիւփէտէն միւսթաղի օլուպ, վե
րիվայէթէ նէգարէն, պուլարտան պիրիսի
ասաքիր Երիւքիւ օլունու հալտէ, պիր Մը-
սըր վաթօրունու Արգատի Կալօտ Բանիլէ-
նիօնու գանի իտէրէք, Մալթաեա գատար
գօվալարըն տըր: Վօյօ սուլարընտա Գա-
լաղօլ կէվէթտէ օլան տիկէր պիր Օսմանլը
գաթաղը տախի, Հիտրա նամ Բուճ վաթօ-
լունու գօվալարըն օլունու իտան, պու-
լուն իւգէրինէ Բուճ վաթօրգու մրանեա-

սը քէնտի կէմիլէրինին քեաֆֆէսինի սի-
լաշլանարմաեա մէճպուր օլմուշ իմիշ:

«Լամիատուն ալընան մէքթու պար, կէ-
լէնլէրտէ թրրաշա սինօլարընտա ասա-
քիրի Շահանէին հարէթթ իթմէլէրի-
նի իշար իլիմէքտէ տիրլէր: Պու անըն
15 ինտէ պիր գօլ ասաքիրի Շահանէ,
Տօմօգօտան, Գուգուշա եաղընընտա միւհ-
քէմ պիր մէվըր թու թմուշ օլան Գիրի-
Կաղօ նամ է: Գընանըն պէօլի կիւնէ գա-
լը կէօնտէրիլի վե մէրգու ման էշգը-
եալար մաղու պիլէթլէ կէրի չէքիլմէե
մէճպուր օլուպ, ասաքիրի Շահանէ վը-
րինլինա, Գուլֆէ վե Գուգուշա գարիլէ-
լէրինտէն կէլէրէք Ալմիրօեա գատար ան-
լէրի թապիլ իթմիշ տիր: Պիլիմ զագէ-
թալարըն գալիլիճէ, ասաքիրի Շահա-
նէին օրալարտա կէօրիլմէսինտէն պիւ-
թիւն Կուրա նահիլէսինին իսթիլ ու էն-
տիլէսինի մուճիպ օլուպ, հէման քեաֆ-
ֆէսի Երեւան թօրաղընա կէմիլէրի ի-
միշ: Ղարպ թարաֆընտա, Սիլիւա վե
Բէթիլիլ Եաղընլարընտա Հալիմ բաշա
Ֆրաստարի վե քէնտի Արնաւուլարը պու-
լունուպ, պագը ուֆագ միւտարէպլէր
վագը օլմուշ տուր: Բատօվիլի նահիլէ-
սինտէ, Գանթօնիքա վե Գարաուլի նա-
ման էշգընա պէօլիլէրի, անըն 14 իւն-
տէ, վրամեանտա պուլունան պիր թա-
պուր ասաքիրի Շահանէ իւգէրինէ հիւ-
ճիւմ իթմիլէր իսէտէ, հիւ պիր Ֆայի-
տէ կէօրմէքսիլի մաղուպ օլուպ Սիլի-
րիանա իւգէրինէ կէրի տէօնմէյէ մէճ-
պուր օլմուշ տուր:

«Անըն 21 ինտէ Ամիրօտա պուլունան
իւշ թապուր ասաքիրի Շահանէ Եօլա-
լըգմըլար, վե պուլարըն հարէթթի,
Լամիա վե Սթիլիտէնին Բուճ հիւքիւմէ-
թիլին մուճիպի էնտիլէսի օլունու իտան,
քէնտիլէր տախի ասաքիրլէրինի տօ-
լաշլարմաղա չըգընըլար տըր:

«Պու. կիւնլէրոտէ հարպիյէ նազրըր. Լիվրըրու լուտ սաքին Բուժ Թիւճճարաւ նընտան Մ. Ժեօրկայա Թարաֆընտան պիր Թագըրմ շէշանէլի Թօր գապուլ իթ միշտիր: Լոնտրատա պուլունան Մ. Յբար. Թալը տախի քէզալիք Եուկան հիւքիւ մէթինէ 6 բարէ վիրդվուրդ Թապիր օ. լունան շէլիք Թօր իհաա իթմիշ տիր: Պուրատա սըղընմըլ օլան Կ'րիտի ֆա միւեայար իշին կէշէնտ 0 տէսատան Շիւ րաեա էրէյիճէ պիր մըգտար պուլտայ կէծնտէրիմիշ տիր: մէգքիւր պուլտայ Բուսիար քէօյիւլէր պէշինտ Թօրլան մըլ օլուպ, 90.000 քիլէեէ պալիզ օլմուշ տուր:»

«Մարտիկանն համալար էսնաֆը Թարաֆընտան տախի Կիրիտ գոմիթէ սինէ 300 ֆրանգ կէծնտէրիմիշ տիր:»

«Տիւնքի կիւն տարիլիքիւնուն շափիր տոնը Թարաֆընտան, Բիլիթթի Կարի պալտիսէ իքրամէն գոմէտիսեա միւթա ալիք պիր օհուկն օյնամըշտուր տուր:»

Լէւիշ:

— Գեր. Ջալայեան Սարգիս սրբազան տախի իեանէմիզ տէֆթէրինէ տա իիլ օլմագ միւրստ իթտիկինտէն, 300 զուրուշ հիւմէթ իթտիկինտէն մաթէշէք քիւր պէեան իտէրիզ:

— Մէճմուանըն զազէթտըրարա վէ միլէթէ գառըր եագորդըր սրահսըն ճէվա պրիւր եարսն վիրէճէք օլուպ, արգու իլէ պէթիւլէնէրին քէսրէթինէ պինտէն հէմ պիր գաշ եիւզ նիւսիսէ զեեատէ պաա թըրմագ, վէ հէմոէ ախշամ սապահ ի քի նիւ սիսէ չըգարմագ նիլէթինտէյիզ:

— Պու. կիւն Բուսիա տէվէթի սէֆի րի Ժէնէրայ ինիյաթիյէֆ ճէնապէրի նին, վ. կաթուղիկոս հապրէթլէրինէ վիկիթա վիրէճէկի, վէ միւշարիլէյ հազ րէթլէրինէն բագար իրթէսի կիւնի սէմ թի մէմուրիսէթինէ ազիմէթ իտէճէք էրի հափտիստէն տիր:

— . . . Խմբագիր:

Վեհափայլ Տ. Տ. Գէորգ ամենայն Հայոց Սրբազան Կաթուղիկոսը յառաջակայ երկու շաբթի օր՝ օրէ 27 ամսոյս, պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս Հայրապետական Մայր աթոռը երթալու համար:

Այս առթիւ յառաջիկայ կիւրակի առաւօտ մայրաքաղաքիս Հայ Ժողովրդեան իւր Հայրապետական ողջոյնն ու օրհնութիւնը պիտի մատուցանէ ի Ս. Երրորդութիւն Բերայի 23 մարտ, 1867:

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Ի Կ. Պօլիս

— Եարն սաաթ սէքիլտէ Մկրտիչ եպիսկոպոս իլէ մուհաքէմէ օլմաեա կիտէճէկի միգտէն, հազըր պուլունմագ արգու իտէնէրին մալիւմու օլմաըր նիլէթիլէ պէեան իլլէտիկիմիլլէ պէրապէր, սալը կիւնիւ կէլիպտէ պօշա պէլէյէնլէրտէն տախի մագուր տիլէրիզ:

Նաորլ քի պաշգա տէֆալար տախի իւթար իթմիլիզ տիր, մուհաքէմէյի տիյնէմէյէ կէլէն զաթլար, ապա լագըրտընա գարըշմաեւզ, իլլա աիւքիւթ վէ թէրպիյէ իւզրէ տուրմաեա պօքճու տուրլար:

Ե Է Ն Ի Գ Ա Բ Ո Ի

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՈՒ

Աւստվիէ «սարաֆ» սըֆաթը միւսիւ Գամօնտօ, վէ միւսիւ Հանսօն միսիլու զաթլարա վէրիլմէքտէ օլտուղու կիպի, պիր տիւք քեան քէօշէօնտէ պիր գաշ պին զուրուշ սէրմայլ իլէ ազճէ ախլ ու իթաալ իտէնլէրէ տախի վէրիլէպիլ տիկի, վէ պու իքի սընրֆ սարաֆլարըն արասընտա հիսապսըլ ֆարգլար պուլուն տուղու միսիլու, կէրշի էհիլէթ ու իւ եագաթը պալեա տէրէճէտէ օլան զաթլարա վէրիլտիկի կիպի, էհիլէթ ու իւ եագաթ տէրսինտէն սիլպէհրէ գալմըլ օլան զաթլարա տախի թաղ. Խորհուրդ իսմի վէրիլմէքտէ տիր, լաքին, քիմսէտէն րուշիտէ տէյիլտիր քի, էօյլէ իքի սընրֆ թաղական խորհուրդլար արասընտա տաղլարճա ֆարգ կէօրիւլմէքտէ տիր:

Մէճմուանըն 688 ինճի նիւսիսէսինտէ, Եէնի-գարու թաղական խորհուրդու թաւաֆընտան, Մանգուլմէմիլլին 282 ինճի նիւսիսէսինտէքի պիր հափտիսին կիւեա ճէրհի օլարագ պիր պահս օգուկմուշ տուր:

Մէգքիւր թաղական խորհուրդուն նէ աեարտա զաթլարտան միւրէքքէպ օլտուգլարըն կէրշի պիլմէյիզ. լաքին քիշինին ազլ ու տիրալէթի տէրէճէսի, քէն տի իսան վէ գալէմինտէն քէշի օլունա պիլէճէկինտէն, վէրտիլլէրի ճէվապը պիլազ գրիթիգա իթմէքիլի քեաֆի աոտ իտէրիզ:

Մէգքիւր մէթուլ հէր նէ գատար թաղական խորհուրդ Թարաֆընտան տէրճ իտիլմիշ օլուպ, վէ զիլլիլտէ իսէ, «աոտ» նապետ Ասատուր Բակորեան «վէ «ա» տենադպիր Մեսրոպ Փանոսեան «վազ օլունմուշ իսէտէ, իլք հարֆինտէն սօն հարֆինէ գատար, պիր րահիպ գալէմինտէն չըգմըլ օլմաըր ախշալմագաա տըր, վէ պիլզ զանն իտէրիզ քի, մէգքիւր մէթ թուպու Մկրտիչ եպիսկոպոս եագմըլ, վէ յայար տախի իմգալամըշար տըր. հէր նէ հալ իսէ, պիլգիմ մագսէտիմիլլ քիմ եագմըլ օլտուղունու արամագ օլմաեւզ, իլլա եագըլանը թէֆթիլ իթմէք օլտուղունտան, պիլգաթ թաղական խորհուրդ գալէմէ ալմըլ տըր տէյի ֆարգ իտէրիզ:

Մէճմուատա տէրճ իտիլլէն մէգքիւր մէթուլպուն իլք գըրգ էլլի սաթըլընտան, պաշգա պիր շէյ ախաեամա եւրպ, ախճադ մէգքիւր զազէթաեա միւտահէնէ իտիլտիկի, վէ Մանգուլմէյէ տախի տէրտ «պաղըլանտըղը կէօրիւլմիւշ տիր:

Պիլ Մանգուլմէմիլլին 282 ինճի նիւսիսէսինտէ, վ. կաթուղիկոս հազրէթլէրինին Պէյ-օլու քիլիսէսինտէ Ս. պատա տարագ թագտիս իլլէտիկինտէն պահս իթտիկիմիլլտէ, ԻճիթՏիկիՄիճէ ԿէՕՐԷ «Մ'ըր» տիլ եպիսկոպոսուն զգեստ կիլէրէք ըս պասաւորու թիւն իթմէսինէ, էվլէլա միւսաաոտ օլունմաըլ իսէտէ, սօնրատան վ. կաթուղիկոս հազրէթլէրինէ րէճա իտիլտիկինտէն միւսաաաոտ օլունմուշ տուրտ տէմիշ իտիլք:

Մէգքիւր թաղական խորհուրդ կիւեա պիլգիմ եագորդըմըլ ն եալան եախօտ եանըլ օլտուղունու ալէմէ պիլտիլմէք, վէ քէնտի վաճիպէյի պիմլ թիլի էտա իթմէք նիլէթիլլէ, իշի իլթիլամ իթմիլլ, բաթրիքիսանտէն օլ պապտէ մալիւմա թըր սահիհէ իսթէմիլլ, վէ մէրգուկուն եէվմի մէգպուրտէ մէգքիւր քիլիսէյէ տալէթ իլէ կիլթմիլլ օլմաըրնա տայիր, բաթրիքիսանտէն քէնտիլլէրէ մէթուլ կիլթմիլլ իմիլլ իսէտէ, մէգքիւր մէթուլպուն քեամիլլէն տէրճիսէ հաճաթ կէօր մէտիլլէրինտէն, եալընը պիր ճըւմէսինի, եանի տալէթ օլունմուշ օլմաըր թաստիզ իտիլլ սաթըլարընը տէրճ իթտիրմիլլէր իմիլլ:

Բաթրիքիսանտէն կիտէն մէթուլպուն նէ սուրէթտէ շէյ օլտուղունու պիլմէյիզ, ֆագաթ, իքի եիւզ սաթըրտան զեեատէ պիր պահս տէրճ իթտիրտիլլէրի սըրատա, զաննէն էլ իլ ալթմըլ սաթըրտան զեեատէ եէր թուլթամաեոն պիր մէթուլպու թէքմիլ տէրճ իթտիր մէտիլլէրինէ պագըլտըղը հալտէ, պէս պէլլի իշէ եարար պիր շէյ օլմաըրընտան, տէրճիստէն գաշընմըշար տըր տէնիլլէ ճայիզ տիր տէյէպիլլիլլիզ:

Թահաֆը շունտա տըր քի, մէրգուկուն զաթլարըն, Մանգուլմէտէ չօգ տէֆա, Մկրտիչ եպիսկոպոս ալէյհիտտէ «կարճիլլէր» տէրճ իտիլտիկի կէօլլէրինէ իլիշմէքտէ իմիլլ իսէտէ, հիշ պիրիսինէ էհէմմիլլէթ վիլմէպէր իմիլլ. հալպու քի օ տէֆա, եանի 282 ինճի նիւսիսէթի պահս օգուկմուգլարընտա, քէնտիլլէրտէ պիլլէմէմիլլէր (այս ախգամ շինք գիտեր թէ ի՞նչպէս նշանաւոր եղաւ մեզ համար Մանգուլմէյի այս նոր հըրատարակութիւնը եւ մեր ուշ գրաւեց տես Մէճմուա թիւ 688). հէր նասըլ իսէ մէրագ եախօտ տիգգաթլարընը տալէթ իթմիլլ, վէ թահաթը ու թաստիգիլնէ չըգըլմըշար իմիլլ:

Իշիտիլիլլ ազ չօգ օգուկմուղունու ախլաեանը իշիտիլիլլ, շու եէնի ֆէյլէսօֆլարըն վէ միլի քէլամլարըն սէյլէտիլլէրինի իշիտիլիլլ, Մանգուլմէտէ Մկրտիչ եպիսկոպոս հազըրտա պիր չօգ «կարճիլլէր» կէօրմիւշէր իմիլլ, Պիլ իսէ մէրգուլ հազըրտա հիշ պիր տէֆա կար

Տիր պէտեան իմ մէջիւ, իւր հիքեայէ
եագմը, վէ վուգուսի պիտորմիչիգ տիր.
տիմէք տիր քի, պու գաթլար, եա սկոր.
Տիր ք տիմէք նէ տիմէք օլտուգուսու պիւ.
մէյօրլար, վէ եախօտ, օգուտուգլարընը
անլամագտան իմզա գոյմու չլար տըր, վէ
պու իքի խուսուստան հէր գանդիսի սա.
հիհ օլսա, «ատենապետիք» վէ «ատե-
նագպիրիք» մէմուրիքէթիքինէ, զանն
խտէրիք քի աղ շէրէթ տէյի տիր.

Տիւնէյինիզ տօսթլար, մէրգուսան
զաթլար, Մկրտիչ եպիսկոպոս հագգըն.
տա Մանգուսէտէ չօգ շէյլէր կէօրմիւշ
իքէն սիւքիւթ իմ միչլէր իսէտէ, ապա
էհէմիլէթ վիւսէյիւ, Փագաթ իւ պու
քիւսէտէ գգեստ կիւսիւ կիւսէմէսի քէյ.
Փիւթիսէ կէլտիքտէ, արթըր թէհամ
միւլ իտէմէյէրէք, թէֆթիլինէ մէճպուր
օլմու շլար իմիչ.

Տօղրուսու պու կայրէթլէրինէ հիւ
պիր տէյէճէք եօգ տուր, գիւսա. պըրա.
գալըմ իքի սէնէտէն պէրու, մէրգուսա.
լէյհնտէ տէրճ իտիլէն տէհէթամիգ
վուգուսիթլարը, եալընը քէնտի քիլիսէ.
լէրինէ կիտէլտէն պէրու. եագըլանլարա
նիսպէթ իլէ, մէգքիւր գգեստ մատտէ.
սի, պիր տէյէնէ նիսպէթլէ, անճագ պիր
սէրչէ մէսապէսինտէ իքէն, հիւ պիրիսի.
նիւ թէֆթիլինէ իւ կիւճ իմ միչլէրէ-
տէ, գալըմ շլար պուսու իւ կիւճ իմ-
միչլէր իմիչ, վէ հէմտէ իւ կիւճ իմ մէ-
յէ «մէճպուր» օլմու շլար իմիչ. տօղրու-
սու շու րաճօնլու վէ իլմի մանթըգա պիր
էսառ օլմաեա շաեան լագըրտըլարընա,
վէ տահա տօղրուսու պուլու շլարընա հիւ
տէեէճէք եօգ տուր. վէ պու պէլաղէթ.
տէ քէնտիլէրէ պաշգա պիր վաթթա ի.
լէ կէլմիլ օլմաեալ, իլա, հիւմէթ նէվին.
տէն օլարագ, գալըն գարբուգ գաեըգ.
լարըյա կէլմիլ օլմալըտըր. վէ հիքմէթ
նէվինտէն պիր շէյ օլմալընտա նէ պիգ
ինքեար իտէպիրիք, վէ նէտէ քէնտիլէր,
չիւնքի «չիւնք դիտեր թէ ի՞նչպէս նըշու-
նաւոր եղաւ» տէյի պիլգաթ քէնտի.
լէր իքրար իմ միչլէր տիր. էկէր սէ.
պէպինի քէնտիլէր պիլէ մէյօրսա, պաշգա.
սը հիւ պիլէմէյէճէ կիւստէն, պու էսրա-
ըն տիւյիւմիւնիւ չէլարմէք իլին, պիլթ-
թապի պիր պագըմը եախօտ պիր գայպ.
տան պիլթիլէ միւրաճաթ իմ մէլէրի
լագըմ կէլմէքտէ տիր.

Մէգքիւր թալական խորհուրդուն
պիր հալի տախի բէք տիգգաթա շաեան
տըր. Քահ, լըգընա շըգըշըգլարը մատ.
տէ Պէյ-օլլու քիլիսէսինտէ, վէ Վ. կա.
թուղիկոս հաղթէթլէրիլէ Մկրտիչ եպիս-
կոպոս պէլնիստէ վուգուս պուլմու շտուր
տէյի եաղըմը շտուպ, վէ սըրաղան Պատ.
րիարք հալը հաղթէթլէրի իսէ օլատա հա-
ղըր տախի պուլուսմամը իքէն, կիւեա
բաթթիքիստէ քէնտի խըտմէթլէրինէ մէ.

մուր տուր կիպի, մէթթուպ եագարագ
թահագընը թալապ իլլէմիլէր տիր.
Հէլէ պու թուլթու գլարը եօյ վէ թէտ.
պիրալընը մէրթէպէլէրտէ շաեանը թահ.
օին տիր. վէ զանն իտէրիլ քի, Մ. տը
Պիգմարգտա պիլէ պու տէրէճէ բօլիթի.
գօլլուգ վէ տիպլոմաթլըգ պուլուսմամա-
լը տըր. կէրչի նասըլքի սէյլէտիք, պու
ճիհէթլէրէրէ օլուսմաեա շաեանը
տիրլէր լաքին բէճա իտէրիլ, պու էհիլէ
ու իեաթլարը տէրէճէ սինի թէճալու գ
իտէրէք. Պուրստա պու սէնէ քէսթիստէ
պօլլուգու օլուպ օլմալընը, վէ թրա
պիգընտա իսմիի եախօտ գալընա պալը.
ղընըն ագ եա չօգ չըգրալ չըգմալընը
տախի, գալարա, վէ եինէ պիլգաթ քիւ.
տիրլէրին խապէրէրի օլմալընը հալտէ,
անլամագլըգա մէրտգ իտէրլէր վէ մէճ
պուր օլուրար իսէ, թաղոկան խոր.
հուրդուն պօրճու վէ ալաճաղը հէր չէ-
յի լաթթիքիստէտէն սօրուգ անլամագ
տըր գանն իտէրէք, բաթթիքիստէ մէք.
թուպ եալմալընար, գիւսա, բաթթիք.
խալնիլնէ օլլէ պիհուտէ չէյլէր իլին տէ-
յիլ, միլլէթլէ օլստ, վէ վագիթէսինտէն
պուլուստէն չէյլէր իլին տախի մէթթուպ
եագըպ ճէվապ վիրմէյէ սարթ իտէճէք
գալարա պօշ վագթի եօգ տուր. . .

Մագպի էրըն սալան.

ՆԵՎԻՅԷ

Իրլանտա ֆէնիքանլարընը չիմտի նէ հալտէ
օլտուգլարը զաղէթա գրաթ իտէլլէրտէն
սէթր օլուսմուչ տէյիլ տիր, շու մարտ 16
սընտան Իրլանտանը ֆէշ չէհրինտէն քէն-
տի պիր ինթիլարէ գալըն տօսթուսուգտան
ալտըղըմը շու աճընաճագ ճիւլլէրի պէեան
իտէրիլ. «Մ. չիմտի բէք ֆէնա պիր հա-
տէյիլ, տօղրուսունու սէյէլ տիլմիլ հալտէ
Իրլանտաան բէք դիեալտէ օսանլըղտըր,
բէճա իտէրիլ Ալահա քի պիլի գո լթար-
սըն. զիրա հէր վագթթ թէրէտտիւտտէ օ-
լուպ սաթթ 6 տան սօրա գարուտան տի-
լարը չըգմաեա թիլթիլէրէթտէն սօրա, կի-
ճէ եաթագա տախի կիրտիլմիլտէ, տէհէթ-
լի լիւսալար իլէ պիր գալ տէֆա օեանագ-
տա, վէ քէնճէրէնիլ էօնիւտէ պէլէմէյէ
մէճպուր օլմագտաեը. հէր թարաֆտան ֆէ-
նիքան սէսի իլիտիլմէքտէ տիր. եարըն ա-
եըն 17 սի Սէնթ Փաթրիք կիւնիւ օլտու-
ղունտան, տէհէթիլմիլ գիեալտէյիլ արթ-
մագտա տըր, պու կիճէ հիւ եաթմալաճաղը
տըր, ինչալաւ սէլաթէթ կէչիլիլիլ, տուվա
լիլլէյի պիլիլմ իլին, եալըն. »

Սընտէյ կաղէթ նամ զաղէթատա տախի
չէյլէ եաղըն տըր.

«Պիր գալ կիւն էվլէլի Ստէֆանսըն Իր-
լանտաա օլտուգու նէչր օլուսմուչուտու,
անճագ չիմտի, մէրգուսուն Ֆրանսա բալի-
թախթընտա պուլուստուղու, վէ շու եհնի
հիւսիւմիւն տախի եինէ քէնտի թահիլի
եախօտ թէրթիլիլ օլտուղունտա հիւ պիր
չիւրհէ գալմամը տըր. »

Տանիմարգա գրալ վէ գրալիչաար հագա-
րաթը աեըն 17 սինտէ բագար կիւնիւ 1 օնտ-
րաեա թէչրիք պուեուրմուչլար տըր. միւ-
չարիլէյիւ հագարաթընըն պու թէչրիլէրի
քէրիլէրի բըրէնա Բէլսին վէլաթէթիլնէ
մէպին օլմալը տըր.

Շիւալի Ալմանեա բարլամէնթօսունուս
ալըտըր կիւնիւստէ, Լիւպպէկտէ Ալման-
եա սանճաղը իլէ իլք սէֆինէ պահրէ ինտի-
րիլլէք իսմի տախի Ալմանեա թէսմիլէ գը-
լընըն տըր.

Բօմանիեա պէյի բրէնա Շարլը հագրէթ-
լէրինի, Սազօ բրէնսէպէրինտէն բրէն-
սէս Մարկարիթա իլէ ագտը նիքեա իտէ-
ճէլլէրի հալաթիսաթտան տըր.

1863 սէնէյիլտէ ինկիլթէրատան Էլրօ-
պանա 14,112,000 մէթթուպ կէնտէլլիլմիչ
տիր, Չինէ, Հինտիսթանա, վէ Ալթրալի-
եայա 6,547,000, քէզա Ղարպի Հինտիյաեա
վէ Ալթրիգայա 6,592,000.

Ալթայր նամ զաղէթա չէյլէ տէր. «Վէ-
րօնա Տիւնէյիլ Մատրիտ սարաեընտա էն
իլէրի վէ խաթթըլարընտան պիրիսի իտի-
պու կիւնիլէրտէ րապալ մէմուրարընա հէր
թարաֆտան օլան ագաթէթի ալըղտան սէ-
յիլի օլմաեա արթըգ թագաթը գալմալը-
ղընտան, եալանճը, եանի տիւնեալի բու-
պաթըն սօեոնարագ, Ալահանի եանի ճան
րուպաթ օլան սիեա՝ ֆիսթանը կիլինմիլ,
սիեա՝ վէլոսու էօրթիւնմիլ, վէ պէլինէ
տախի պաշը «խաչիլուլիլ» րէսիլիլ թէս-
պիլիլ թագարագ, Չամարին նամ մանաթը-
րա չէլլիլ ալիլ մայրապետիլ թարիգա-
թընա կիրիլ տիր. »

Ալթիգատան Փարիս Էքսօզիսիյօնունուս
խիլմալնա գալար, Ալեա ըրմաղընտա պէք-
լէմէք իւլլէ, պէեագ, պրմըղը, վէ մալի
րէնիլլէրինտէ զալթ ուֆագ, վէ զալթ տիլ-
պէր իւլ վաթթ իրալ օլուսմուչ տուր քի.
Էքսօզիսիյօնունա ալըլմալընտան էվլէլ Փա-
րիլէ վաթթ օլաճալարը մէմուլ օլուսմագ-
տա տըր.

Ինկիլթէրա տէվլէթիլին տիւլաւնաթընըն
եէքիւնի 1866 մարտ 5 ինտէ 802,842,949
լիւալընը.

Շու գալը մուաղղալարըն տախի Փա-
րիս Էքսօզիսիյօնունա թէչրիլ իտէճէլլէրի
թալմըղտա օլուսմուչ տուր. Փօթթուգալ գը-
րալ վէ զըրալիչաար հագարաթը, ինկիլ-
թէրա գըրալիչաար հագրէթլէրինի, վէլլիլ
անտարը բրէնա Ալէլս, Էրուսիա վէլլիլ ալ-
տը բրէնա Գրօսու, քէզա իթալեանըն բը-
րէնա Հիւմպէլլ, քէզա Շըլլէտին բրէնա Գա-
կար, Օրինճ բրէնա, եանի ճաթօն փատի-
չանըն պիրատէրի, Մըսըր վալլիլ վալիա-
չանը տէվլէթլու իսմալիլ բաշա հագրէթլէ-
րի, վէ քէզա Շըլլէտ գըրալը հագրէթլէրի.

Ինկիլթէրա գըրալիչաար հագրէթլէրինի
կէլլէճէք աեըն սօնլարընտա, եանի մայիսին
լալթիտալլէրիտէ իւլ տէթթ հաթթա իլին
Ուլնտսըր ֆէսաթլը թէրք իտէրէք, Սգթթ-
լէնտ թարաֆլարընա պիր սէեաթ իտէ-
ճէլլէրի հալաթիսաթտան տըր.

Ալթարիա իմթըրաթթու թէքթարէն էմը
իլլէմիլ տիր, Լէմպէրկ չէրիլթ մէճիլա-
լէրինտէ Լէլ լիսանը իսթիլալ օլուսմալընը

քի, պունտան սօնրա քեաֆֆէյի մուհաքէ-
մէ, վէ խթինթազ պու լիսանլա իճրա օ-
լունաճաղըմը, մէղքիւր իմթիյազը իմթէ-
րաթօրիյի լէմպէրկ ահալիսի դայէթ մէմ-
նունիյէթլէ գապուլ իթմիյէր տիր:

Սպանեատա դազէթալար շու կիւնէրտէ
դայէթ սըզըշտըրըմաեա պաշլամըշլար տըր,
չէօյլէ քի պիր քօրիթիգա դազէթաւար տայի-
մա միրիյէ 4000 լիրա տէրօզիթօ պըրազաճազ
տըր, խարիճի նիզամաթը մաթպուաթ պիր
հապատիս նէշր իյէտիքլէրի կիպի, ճէզայի
նազտիլէրինէ մահսուպ օլմազ իշին, վէ դայ-
րիհիւմ. պու եօլտա սըզըլար ահալիյէ ապա
պիր թէրէտտիւտ վիրմէտիքտէն մաատէ,
դանն իտէրսին քի, տահա զիեատէ ճէսա-
քէթ վիրմէքտէ, վէ հիւզ կէօզ օլմալարը-
նը մուճիպ օլմազտա տըր, պունու թաս-
տիգ իտէր պիր հապատիս թայմըդտա չէօյլէ
եազըլը տըր. « Մատրիտին Բօլայ թէաթրօ-
սունտա կէչէն ազշամ ահալիտէն պազըլարը
ախզ ու կիրիթթ օլունմուշլար տըր. չէօյլէ
քի, Գըրալիշա լօճասընա կիրտիյինտէ, ալէլ
աճայիպ սէսլէր չըզարմըշլար, քէօքէք կիպի
խըրլամաեա, վէ իւրմէյէ պաշլամըշլար տըր. «
Թարիխի ճիհան կէօսթլէրի քի պէնիի ատէ-
մի պէտէվիյէթտէն մէտէնիյէթլէ վէ ատէմի
ինսանիյէթտէն ինսանիյէթլէ իտիսալ իտէն նէ
տէյնէք տիր, նէ թօրուզ, նէ զընտան տըր նէ
մահպուս, իլլա ինսանիյէթ, իլլա մէրհամէթ,
իլլա հազգանիյէթ, պիլա էօրֆ, ճէպր ու
զուլմ իլէ հիշ պիր չէյին իլէոի կիթմէտիք-
տէն մաատէ, տահա զիեատէ ֆէնատէ նէթի-
ճէ իթտիյի էմալլէր իլէ հիւվէյտա տըր:

Բէամի իլան կէօսթլէրի քի յունվար աեըն-
տա ինկիլթէրաւա իսթիմալ օլունան պանգ
նօթըն (գայիմէյի նազտիյէ) եէքիւնի 165,
000,000 լիրալը իմիշ, 1866 հոկտեմբեր ա-
եընտա պու եէքիւն 152,000,000 իմիշ:

Կէչէն սէնէնին իշինտէ Թըրիյէսթլէ կէմի
իմալաթըլարը ճէման 15475 թանէ լաթօ-
վիգ զըրգ պէշ կէմի սաթմըշլար տըր, ին-
կիլիգ, իթալեան, Օսմանլը, Բուլ, պահ-
ըիյէ թիւճճարըլարնա:

Պիր գաշ սէնէ մուգատտէմ Տէր-սէա-
տէթլէ տախի կէլէրէք, Նաուլ թէատրօ-
սունտա իճրայը օեոուն իթմիշ օլան թալիան
Ազթօրիս Մ. Իսթօրի պու սէնէ Ալէրիգա-
եա տախի կիթմիշ օլունուլունտան 20,000 լի-
րա գազանմըշ տըր:

Աֆրիգայը թէճէսիւս վէ թէհարիւ իթ-
մէք իւզրէ պուլունան ինկիլիգ տօզթօր
Լիվիլթընը էօլտիւրտիւքլէրի իսպարաթը
սահիհէտէն տիր:

Կէչէն պէշ սէնէնին իշինտէ Նիւ-Եօրգ
չէհրինտէ 1400 տէֆատան զիյատէ հարիգ
զուհուր իտէրէք, պունլարըն խասարաթը-
նըն եէքիւնի 5,000,000 տօլարտան զիյատէ
հիսապ օլունմուշ տուր:

Բարլամէթօեա մէնսուպ պիր ինհա կէօս-
թէրի քի, ինկիլթէրաւա 5,414,436 ռէս
սըզըր, վէ Ռէլլա էյալէթլէրինտէ քէզա 547,
254 ռէս օլունուլունտան անլաշըլմըշ տըր:

Միւլմէթմէյը Ամլիգա տիւյունաթը մի-
յիյէսինին օն իքի պուլունգ միլիօն տօլարը
կէչէն փետրվար աեընըն իշինտէ թէտիյէ օ-
ունմուշ տուր:

Պու աեըն 9 ունտա լօնտոտան Նիւ-Եօր-
գա պիր թէլէկրաֆ չէքիլէրէք թէմամ 4
սահաթ սօնրա ճէվապը ալընմըշ տըր:

Էտիւպուրկ Տարիլֆիւնուլուն իլմի թէչ-
րին հօճասը 53 եաշընտա, վէ պէքեար օլ-
տուլու հալտէ վէֆաթ իթմիշ տիր, միւմա-
յիլէյհին սէնէլիյի 2000 ինկիլիգ լիրասը իմիշ:

Շու միւնասէպէթլէ խաթրմըզա կէլմիշ
տիր, պիրիմ պազը մահէլլէրին հօճալարը
մաաշլարը հազգընտա դազէթալարտա ու-
զուն պօլու օլան տըրըլթը, վէ նէֆասի-
յէթ էսէրլէրի իտտալարը (պիլմէյիգ, աճէ-
պա էրմէնի պուլունտուլունուլ իշին), լի-
եազաթը քէսիւրէսի օլան պիր հօճաեա 5-
300 զուրուշոան զիյատէ ալըզ վիրմէմէք ի-
շին կանոնադիր քիմիլտէ պիր պէնտ եախօտ
անէճք ֆիլան պիր չէյ վարմը տըր, վէ եա-
խօտ էրմէնի հօճալարը սէֆալէթ, վէ տի-
լէնճիլիք իւզրէ մի եաշամաեա իլամ օլուն-
մուշլար տըր. դայը վազ կէչմէլիյիգ վահի
վէ ֆայիտէսիլ իտտալարտան:

Ճէնէրալ Կարիպալտիւնին Գալմատա իթ-
միշ օլունուլուն նուլգունուն ճէհրինտէ տայիր
եազըլմըշ օլան պիր մէքթուպու նէշր իթմէք
իշին թայմըզ դազէթաւար 12000 լիրա ալմըշ
տըր:

Կրէյթ իսթէրն նամ վաթօր կէչէն սէնէ
եիւզտէ 171-1 թիճարէթ պըրադմըշ տըր:

Կէչէն սէնէ ինկիլթէրա աաքիւրինին եէ-
քիւնի 200,966 նէֆէր օլունպ, պունլարտան
194519 նէֆէր իշէ եարար, պազիսի չիւ-
րիւլիւմիշ:

Նիւ-Եօրգ դազէթալարը ինկիլիգ դազէ-
թալարը իլէ պիրիքտէ բարլամէթ աշըլ-
տըղընտա, գրալիշա հազրէթլէրինին իթտիյի
նուլգու թէլէկրաֆտան ալարազ նէշր իթ-
միշլէրտիր, մէքքիւր թէլէկրաֆա 500 ին-
կիլիգ լիրասը մէնաֆի օլմուշ տուր:

Կէչէն աեըն իշինտէ ինկիլթէրաւան քէօ-
միւր իիւրաճաթը ախզ ու իթասը 1866 սէ-
նէսի փետրվար աեընա թաթսիլգան 58508
թօնէլաթօ (պազլէն թօնէլաթօ լուղէթիլի
կէչմէքտէ օլտուլունուլգտան իյզաշ իտէրիգ,
պիր թօնէլաթօ 20 հընտըրթ ուէյթ օլունպ,
պիր չընտըրթ ուէյթ տախի 112 լիրա
տիր քի, պու հիսապ իլէ պիր թօնէլաթօ
555,560 տիրհէմ, եանի 853 օզգա 560 տիր-
հէմ տիրմէք տիր.) ֆազլա օլմուշ տուր, տիւն
րէամի ճէտվէլի Լիվրուլտան Մ. Ճ. Բ. Չիճ-
ճիւնըն վէ գուլմանեալարը թարաֆընտան
իլան օլունուլունտա տուր քի, չըզան փետրվար
աեընըն իիւրաճաթը շու վէճիլէ օլունուլուն-
շիմալի իսկէլէլէրտէն 502,005 թօնէլաթօ,
Եօրգ-շայր իսկէլէլէրտէն 18,567, Սէվէրն
(շրմազ տըր) իսկէլէլէրտէն 193,285,
Ազթլանտ իսկէլէլէրտէն 45,724, Լիվըր-
բուլ գըրըլարընըն սաթըն եէքիւնի 12,568,
վէ իտիսալաթ 9,148 ի, ճէման պիր աեըն ի-
շինտէ 655,185 թօնէլաթ քէօմիւր սաթըլմըշ
տըր:

Անգղիոյ քաղաքական պաշտօնատանց
հաշիւները, որ վերջին օրերս հրատարակ-
ուեցան հետեւեալ մանրամասն ցուցակը կըն-
ծային. ծովապետ Նէլսոնի կոթողին ստո-
րոտի առիւծներուն համար 6000 լիրա, լորտ
Բալմէրսթընի դամբարանին 2000 լիրա, դարձ-

եալ վիրաբոյժ Ֆըրայընի 817 լիրա, հասա-
րակաց շինութեանց 914,555, օրինաց եւ
արդարութեան համար 5,226,942, գիտու-
թեանց եւ արուեստից 1,487,554, որով տար-
ուան եղած բոլոր ծախուց գումարն է 8,202
938 լիրա:

Ի Լ Ա Ն

ԱԹԵՇ ՎԵ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻՎՈՒՐԹԱՍԸ

ՀԵՐԵՆԷ ՇԷՄԷՆԷ ՊԵՆԷՆԷՆԷ ՎԵ ԴԷՄԷՆԷՆԷ
ԴԱՅԻՐ ՍԵՆԷՐԷՆ ԳՐԱԴԱՆԷՆԷ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE
COMPANY.

2,000,000 ինկիլիգ լիրասը, աաըլ սէրմայէսի
2,500,000 թահթը էմիլիյէթտէ օլարազ իրտըր
600,000 Սէնէվի վարիտաթը

Պու գումրանեա 1809 սէնէսինտէ եանի
պունտան 58 սէնէ էվլէլ թէշթիլ օլունուլունպ,
չիմտի իսէ, քէնտի սէրմայէսինտէն պաշգա,
թահթը էմիլիյէթլէ վազ օլունուլուն օլան պիւ-
լիւք մէպլադի սայէսինտէ, տէրքեար օլան
էն զիեատէ էմիլիյէթլի գումրանեալարըն սը-
րասընա կէչմիշ տիր. վէ հաթթա մէքքիւր
գումրանեա իշինտէքի սիկուրթաճըլար տա-
խի քէնտի զարալարընա գարշըլըզ պիր սի-
կուրթա թահթընտա պուլունմազտա տըրլար:

Մէքքիւր գումրանեա ալէլսուսուս, կէ-
րէք մաղազալարտա, վէ կէրէք իսթանպօլ
վէ Գալաթա կիւմիւլէրինտէ կէրէք քէն-
տիլէրին օլունպ, վէ կէրէք էմանէթէն իւհ-
տէլէրինտէ պուլունարազ մալ վազ իթմիշ օ-
լան թիւճճարալարա, վէ իսթանպօլտա վէ ճի-
վարըլարնտա պուլունան էվ, մաղազա վէ
սայիր էպնիլէ սահիպլէրինէ, վէ հէր օընըֆ
տիւքքեանըն վէ ֆապրիգաճըլարա, վէ էմվալ
ու էշեասընը սիկուրթա իթմէք իսթէյէն
քիրաճըլարա, իլան վէ պէեան իտէրքի, զիր-
տէ մուհարէր իմզա սահիպի, մէքքիւր Գօւմ-
լանեանըն վէ քեալէթնամէսի աճեալմընա,
աթէչէ գարշը հէր նէ գատար միւտտէթ ի-
շին օլուն իսէ օլուն, էհվէն ֆիհաթլա մի-
կուրթա մուամէլէսի իթմէլիյէ րուլսթը
քեամիլէսի վար տըր, վէ հէր նէվի զօր-
ըր, քէմալի հազըլըզա թազմիլէն հազըրտըր
Պու պապտէ տահա զիեատէ մալիւմաթ
քէսպ իթմէք իսթէյէն, իսթանպօլտա վա-
զը Շէրիֆ-բաշա խանընտա 7 նիւմէթօլու
օտտաա Համբարձուլ աղա Թոլսէփեանա,
միւրաճաաթ իլլէեէէք տիր:

Գալաթաա կիւմիւլէք սօզաղընտա
54 նիւմէթօլու մաղազաա գումրանեա
աճէնթօսունա:

ՈՒԻԼԻԱՄ Բ. ՍՈՒԱՆ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵՆ

ԼԷՎԱՆՔ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆԷՍԻ
ԳԵՑ-ՕՂԼԵՍԱ ՏՕՂԻՈՒ ԵՕԼՏԱ, ԵՕԹՕԿԵՔԱ ԱԳՅՈՒԼԷՆ
ԳՈՒՅԵՐԷՐ ԳԱՐԵՍԸՆԱ ՆԵՄԵՐՕ 167: